

Един от основните въпроси, който стои пред изследователя на материалното осигуряване на революционни акции, е съществувала ли е идея за създаване на общ паричен фонд или каса, средствата от която да служат за въоръжаване и екипиране на бъдещите бойци. Сведения от различни по вид източници навеждат на мисълта, че за подготовка на четническата акция от 1867 г. се е предвиждало да се създаде "комитетска каса", както е наречен общият паричен фонд в един от изворите. Но да се обърнем към документите, които предлагат и конкретното подплътяване на едно подобно твърдение.

Четите, които ще се сформират, трябвало да имат свое военно ръководство, състоящо се от войвода, знаменосец и писар (наричан някъде и секретар). Върху писаря лягало задължението да описва всичко, което се случва с четата по време на нейния поход, и да го съобщава на главния войвода - П. Хитов. Войводите имали списъци на своите момчета, в които били отразени важни данни за тях: години, родно място и др. Някои от списъците са били изработвани за войводата от писаря. Възможно е и писарите да са разполагали със списъци на доброволците за свои нужди. Откъслечни данни за някои от четниците се намират в бележките и дневниците на четите, водени от писарите по време на военния поход. Първоначалният замисъл бил Ив. Кършовски да бъде писар на Ф. Тотю. По-късно обаче, във връзка с нуждата да се изучи специален таен шифър за водене на кореспонденция, Ив. Кършовски бил определен за "главен писар" на всичките народни чети при главния войвода П. Хитов, а писар на Тотювата чета станал Костаки Хаджипаков.¹ Уточнението е необходимо, защото с важни за темата данни разполагаме от писарите на двете чети.

Запазени и публикувани са показанията на Костаки, разполагаме и с кратко резюме на тези показания, представени от руския консул в Русе А. Е. Сученков (сведенията са му предоставени от информатор, присъствал на съдебния процес) на посланика в Цариград граф Н. Игнатиев на 13/25 юни 1867 г. От показанията на Костаки научаваме, че той е бил вербуван за делото от Стефан Караджа. От него е получил и специално писмо, с което е трябвало да се представи и да постъпи в "комитета" в Букурещ. Костаки разполагал с 200 златни маджарски наполеона, които по разпореждане на Ст. Караджа трябвало да внесе в "комитетската каса". Костаки се явил в Букурещ и предал парите. Тъй като бил грамотен, уговорили го да бъде секретар, който да описва събитията и произшествията, а след това да ги съобщава писмено на войводата Панайот, който ще се намира в Котленския балкан. По-късно Костаки бил определен за писар и секретар на Ф. Тотю.

Това сведение потвърждава, че върховният началник (главен войвода) на четите за тази година е бил П. Хитов, а войводите на останалите чети са били подчинени нему. Според указанията на войводите тази година нямало да се воюва, а само ще се търсят начини да се попълва "комитетската каса". Препоръчвало се да бъдат нападани домовете на богати турци и да се обират, а парите да се внасят в "касата". Предвиждало се на заможните български търговци да се изпращат писма, с които да се искат пари. На ония богати християни, които откажат да дадат пари, да бъдат